

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

1. Анализа постојећег стања

1.1 Географске и административне карактеристике

Специфичност Кикинде огледа се у њеном географском положају. Територија Општине налази се у северном делу Баната, на 7,5km од румунске и 60 km од мађарске границе. Простире се на 783 km² и са нешто мање од 60.000 становника, кикиндска општина је међу већим општинама у Војводини. Општине са којима се граничи општина Кикинда су: Чока на север-северозападу, Ада (малим делом) на западу, Нови Бечеј на запад-југозападу, Зрењанин и Житиште на југу, и Нова Црња на југозападу. На истоку и североистоку граница општине представља и државну границу са Румунијом.

Општину Кикинда образује Град Кикинда и девет насељених места: Мокрин, Наково, Банатско Велико Село, Нови Козарци, Руско Село, Банатска Топола, Башаид, Иђош и Сајан. Путном и железничком мрежом Општина је добро повезана са осталим деловима Војводине и Србије.

Удаљеност Кикинде од неких значајнијих центара је следећа:

- Нови Сад: 97 km
- Београд: 128 km
- Темишвар (Румунија): 69 km
- Сегедин (Мађарска): 88 km

1.1.1 Општи подаци о Општини у поређењу са вишим територијалним јединицама

Табела 1.: Поређење Града Кикинде у односу на Округ, АПВ и Републику

Територијална јединица	Површина (km ²)	Пољопривред на површина (%)	Број насеља	Катастарски х општина	Регистрованих месних заједница	Становништво (попис 2012)	
						укупно	на 1 km ²
Општина Кикинда	783	90,1	10	10	9	58.824	75
Удео у односу на Округ	33,63%	89,5	20%	27%	28,9%	40,2%	63
Удео у односу на АПВ	3,62%	82,4	2,14%	2,24%	2,38%	3,1%	89
Удео у односу на РС	0,88%	65,6	0,16%	0,17%	0,29%	0,82%	81

Извор: Републички завод за статистику Републике Србије (РЗС)

1.2 Природни услови и животна средина

1.2.1 Геоморфолошке и геолошке карактеристике

Простор који заузима општина Кикинда је део равнице северног Баната. Надморска висина тла у општини се креће од 77-84 m, а преовлађују коте од 79-80 m. Територија општине захвата део алувијалне равни Тисе, део алувијалне равни Златице, део Банатске лесне терасе, равничарски предео око Галадске и равничарско земљиште око Ђукошиног потока.

Територија општине се највећим делом налази на Банатској лесној тераси. Насеља на територији општине настала су на просторима где лесна тераса прелази ужу алувијалну раван реке Тисе и неких њених притока.

1.2.2 Клима

За климу овог подручја се обично каже да је умерено-континентална са јасно израженим годишњим добима. Карактеристика климе је недовољна количина падавина, уз то неравномерно распоређених, посебно у периоду вегетације (април- октобар), затим високе температуре у вегетационом периоду и недостатак влаге у земљишту за време вегетације.

Температура ваздуха - Средња годишња температура ваздуха износи 11,50°C. Најхладнији месец је јануар са средњом температуром ваздуха 0,0°C, а најтоплији је јули са 22,5 °C.

Влажност ваздуха - Просечна релативна влажност ваздуха износи 72,3%. Највећа релативна влажност је у децембру 87 %, а најмања у јулу 62,57%.

Облачност и осунчаност - Средња годишња вредност облачности износи 54%. Средњи број ведрих дана (чија средња дневна облачност није већа од 20 %) просечно годишње износи 61,1 дан. Број облачних дана износи просечно годишње око 92,4 дана. Осунчавање је у тесној вези са облачношћу. Највећа годишња вредност осунчаности је у јулу 300,4 часова, а најмања у децембру 59,9 часова. Просечна годишња вредност сијања сунца је око 2.221,3 часова, односно 6,1 часова дневно, те је дужина осунчавања задовољавајућа.

Падавине - Просечна годишња количина падавина која се излучи над овим простором износи 554,6 mm. Максималне количине падавина се јављају у јулу 68,3mm а минималне у фебруару 23,6 mm.

Ветровитост - Доминирајући су ветрови из правца северозапада и југоистока. Просечне брзине ветрова су од 2 до 3,1 m/s, а највећа забележена је 20 m/s. Просечно годишње учешће тишина на посматраном простору износи 42%.

1.2.3 Природни ресурси и минерална богатства

Специфичност општине Кикинда огледа се кроз природне ресурсе на различитим дубинама и начин њиховог коришћења Природни ресурси општине Кикинда су:

- пољопривредно земљиште,
- минералне сировине:
 - угљоводоници у течном и гасовитом стању (нафта и гас) и остали природни гасови;
 - неметаличне минералне сировине и сировине за добијање грађевинског материјала (глина);
 - подземне воде из којих се добијају корисне минералне сировине и геотермална енергија, као и подземне воде везане за рударску технологију и гасови који се са њима јављају.

Пољопривредно земљиште - плодно пољопривредно земљиште (најквалитетнијих земљишта високих производних потенцијала) обухвата око 70.000 ha. Територија Општине припада реону пољопривредне ратарске производње „Северни Банат” са производњом свих основних ратарских култура, а такође и лековитог, ароматичног и зачинског биља.

Минерална богатства - територија Општине изузетно је богата налазиштима нафте и гаса, која се експлоатишу и даље истражују. Налазишта су углавном концентрисана на три простора у оквиру Општине (Кикинда, Мокрин и Кикинда- Варош).

Постојећи ресурси се користе активно (вода, нафта, гас, глина) или у мањој мери активно (термалне воде.)

1.2.4 Природне и заштићене вредности

Простор општине Кикинда се налази у зони активне заштите природног простора. На територији општине Кикинда се налазе следећа природна добра:

- Специјални резерват природе ”Пашњаци велике дропље” проглашен је 1977. год.; Природно је добро од изузетног значаја I категорије, са успостављеним режимом заштите II степена. (Установљен је ради очувања Велике дропље, комплекса типичних панонских биљних заједница, специфичне фауне инсеката, водоземаца, сисара и птица).
- Спомен-парк Кикиндском партизанском одреду је меморијални природни споменик и третира се као заштићени део природе; Под заштитом је био од 1979. год. до 2011. год.

Са аспекта природних вредности веома су значајни:

- Велики парк - "Бландаш"; Парк Бландаш стављен је под заштиту као споменик природе, односно природно добро III категорије са режимом заштите II степена, подигнут је 1896. год.
- Дрвореди *Celtis australis* у улици Краља Петра и делу улица Браће Татић и Генерала Драпшина.

На територији општине Кикинда налазе се и заштићене врсте:

- највеће зимско јато сова утина на свету је у центру Кикинде, где је 2009. год. забележено чак 734 јединки. Почетком 2011. год. избројано је око 330 јединки сова. Мала ушара (сова утина, лат. Асио отус) на територији Србије заштићена је као природна реткост.
- Велика дропља најтежа птица летачица на свету, чије је једино станиште у Србији у резервату Пашњаци велике дропље и броји око 20 јединки.

Карактеристике општине Кикинда, тј. њене природне и створене вредности, веома су добар модел за савремен концепт одрживог туризма- екотуризма. Екотуризам као еколошки одговорна посета очуваних делова природе и врста, ради уживања у природи (и пратећим културним одликама како из прошлости тако и из садашњости) уз унапређење заштите природе, има мали негативан утицај посетилаца и користан активан утицај на локално становништво.

Екотуризам развија свест о потреби чувања, заштите и унапређења животне средине.

1.2.5 Површинске воде

Каналска мрежа на територији општине Кикинда, изграђена је у дужини од 1.133 km. Међутим, због нередовног одржавања, односно, недостатка финансијских средстава, делови каналске мреже су ван функције, те је проточност смањена за 30-70%. Око 50% каналске мреже има задовољавајућу функцију, када је реч о одводњавању.

На територији Општине Кикинда постоје три каналсана тока - Златица, Ђукошина речица и Галадска. Деловима корита ових речица трасиран је Кикиндски канал, најзначајнији хидрографски објекат на подручју Општине.

1.2.6 Подземне воде

Фреатска издан - (издан са слободним нивоом) представља горњи, најплићи водоносни хоризонт формиран у седиментима изнад првог, глиновитог слоја. Просечна дубина издани у алувијалној равни је 226 cm. Просечна дубина издани на лесној тераси била је за 30 cm већа и износи 256 cm.

Артешка издан (издан са нивоом под притиском) обухвата подземне воде које се налазе испод фреатских. Водоносни хоризонти на подручју Општине су на различитим дубинама, што показују дубине бунара по насељима. У Кикинди се користи 11 бунара за потребе водовода, у Банатском Великом Селу и Иђошу по два и у осталим насељима по један. Дубине бунара су различите и крећу се од 146 m до 240 m.

У граду и појединим селима налазе се и водене површине настале експлоатације глине и песка, као и рибањаци у атару Иђиша, Сајана и Башаида.

Управљање водопривредним објектима је у надлежности државе.

1.2.7 Атмосферске воде

Прикупљање и одвођење атмосферских вода врши се системном уличних канала и делимично зацељеном кишном канализацијом и сабирних канала. Стање у овој области је различито од насеља до насеља у зависности од конфигурације терена, нивоа изграђености и одржавања.

1.2.8 Ваздух

На подручју општине Кикинда мала надморска висина узрокује честа мировања ваздуха. Велике осцилације средњих годишњих температура утичу на интензитет испаравања, влажност ваздуха, облачност и падавине. Простором доминирају ветрови из правца југоистока, а затим са северозапада. У односу на индустрију југоисточни ветар доприноси наношењу загађујућих материја на део градске зоне.

Као доминантне и стално или повремено присутне загађујуће материје на подручју Кикинде у ваздуху могу се издвојити: суспендоване честице, таложне материје, угљенмоноксид, поједини тешки метали (кадмијум, олово, цинк), полициклични ароматични угљоводоници, угљоводоници нафтног порекла, алифатични угљоводоници, као и присуство загађујућих материја из технолошког процеса МСК, метанол и сирћетна киселина. Основне загађујуће материје као што су сумпордиоксид, чађ и азотдиоксид не идентификују се као доминантне, јер процеси сагоревања фосилних горива на овом подручју нису доминантни.

1.2.9 Деградација земљишта

Узроци настајања загађења (деградације) земљишта на подручју општине Кикинда су:

1. Загађења из ваздуха, атмосфере – емисије из технолошких процеса, емисије услед сагоревања фосилних горива, емисије услед издувних гасова аутомобила (спирањем са падавинама, а аеросоли и честице директно седиментацијом).
2. Загађења из отпадних вода - отпадне воде из технолошких процеса, отпадне воде из домаћинства, воде загађене услед пољопривредне делатности, прехранбене индустрије, итд.

3. Загађења чврстим отпадом из- привреде, домаћинства и пољопривреде,
4. Природне појаве- киселе кише, еолске ерозије,
5. Карактеристична загађења: експлоатација нафте и гаса, неконтролисана употреба пестицида и хербицида, еолска ерозија.

2. Стање и трендови у руралном подручју

2.1 Демографске карактеристике и трендови

Поредећи структуру становништва према старости, на различитим нивоима територијалних јединица у 2011. год., може се закључити да су вредности релативно сличне у свим категоријама становништва. Када се посматрају вредности добијене пописом из 2002. год. може се извести сличан закључак. Демографску слику Кикинде као и целокупне територије Републике Србије одликује висока просечна старост становништва и изразито негативан природни прираштај. Сматра се да нација почиње да стари када просечна старост становништва прелази тридесету годину живота. Просечна старост становништва уопштини Кикинда је 42,4 године. Током 2017.године запажен је велики одлив младих, како из села тако и са подручја града. Овај тренд се најалост наставља и проузрокује смањење броја деце у школама и вртићима.

Старосна структура становништва у великој мери одређује приоритетне здравствене проблеме. Кикинда као општина има реалан одлив младог становништва.

Табела 2. : Старосна структура стаовнитва

Категорија	Општина Кикинда		Севернобанатска област		АП Војводина		Република Србија	
	2002	2011	2002	2011	2002	2011	2002	2011
Укупно становништво	67.002	59.453	165.881	147.770	2.031.992	1.931.809	7.498.001	7.186.862
До 14 година	10.363	8.196	25.944	20.498	322.214	277.470	1.176.770	1.025.278
Од 15 до 65 година	46.314	41.471	112.629	101.068	1.394.593	1.337.801	5.080.726	4.911.268
Преко 65 година	10.325	9.786	27.308	26.204	315.185	316.538	1.240.505	1.250.316
Удео становништва до 14 година (у %)	15,47	13,79	15,64	13,87	15,86	14,36	15,69	14,27
Удео становништва од 15 до 65 година (у %)	69,12	69,75	67,90	68,40	68,63	69,25	67,76	68,34
Удео становништва преко 65 година (у %)	15,41	16,46	16,46	17,73	15,51	16,39	16,54	17,40

Извор: Попис становништва 2011., Републички завод за статистику Републике Србије

Табела 3.: Удео становника са завршеном средњом, вишом и високом школом

Категорија	Општина Кикинда		АП Војводина		Република Србија	
Укупно становништво старије од 15 год.	67.002	59.511	2.031.992	1.932.945	7.480.591	7.234.099
Становништво са средњом школом	23.873	25.563	751	842.142	2.596.348	3.015.092
Становништво са вишом школом	2.370	2.506	73.485	81.030	81.030	285.056
Становништво са високом школом	2.520	3.710	88.596	151.844	411.944	652.234
% становништва са средњом школом	35,63	42,96	36,97	43,57	34,71	41,68
% становништва са вишом школом	3,54	4,21	3,62	4,19	3,81	4,82
% становништва са високом школом	3,76	6,23	4,36	7,86	5,51	9,02

Извор: Попис становништва 2011., Републички завод за статистику Републике Србије

2.2 Диверзификација руралне економије

На територији града Кикинда број запослених у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде износи 9.181. Број газдинства која обављају друге профитабилне активности износи 390. У делу који се односи на туризам, у граду Кикинда је забележено 7.169 ноћења док је просечан број ноћења 5,02 ноћења по једном туристи.

2.3 Рурална инфраструктура

Саобраћајни положај Кикинде у многоме је одређен близином државне границе, која га чини мање повољним када је упитању унутрашњи саобраћај, због изражене периферности, међутим, потенцијалним отварањем граничног прелаза код Накова, као и обнављањем железничке пруге Сегедин –Кикинда - Темишвар, што је у плану, Кикинда би могла постати значајно место за међународни транзитни саобраћај.

Кикинда је са ближом и даљом околином повезана друмским, железничким и воденим путевима. Доминира друмски саобраћај, а постојећа путна мрежа омогућава одвијање друмског саобраћаја на задовољавајућем нивоу. Када је у питању водени саобраћај, он постоји у Кикинди, али у скромном обиму. Кикиндски канал представља део система ДТД и тиме повезује Кикинду са Тисом и Дунавом, али због својих скромних димензија не дозвољава интензивнији саобраћај. Ипак, користи се у извесној мери за трансфер појединих врста роба. Кикинда поседује и аеродром, али он је искључиво у функцији спортског летења.

Укупна дужина путева у општини Кикинда износи 210км, од чега на државне путеве првог реда 66км, на државне путеве другог реда 47км, а на општинске путеве 97км. Дугогодишњи изостанак инвестиција у путну мрежу разлог је изузетно лошег стања на свим категоријама. Од општинских путева највеће саобраћајно оптерећење присутно је на ОП I-3, због интензивних радова на нафтним бушотинама које се налазе у зони овог пута. Пошто је коловозна конструкција пројектована за мања оптерећења и већ у лошем стању, њено пропадање је интензивирано у задњих неколико година.

Системом Дунав –Тиса –Дунав општини Кикинда је омогућено и обављање водног саобраћаја. У Граду Кикинда постоји пристаниште које има капацитет од 100.000 до 500.000 тона расутог терета, и бродове носивости до 1000 тона. Иако је речни саобраћај најјефтинији вид саобраћаја, услед лошег стања у коме се налази канал ДТД, пристаниште у Кикинди је слабо искоришћено и тренутно ради са 20 до 25 % капацитета. Годишњим програмом заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта у државној својини за 2017.годину, предвиђена су финансијска средства за измуљавање канала Дунав-Тиса-Дунав. Такође, за 2018.годину предвиђено је удруживање средстава са ЈП Воде Војводине те ће се измуљавање наставити с циљем повећања капацитета канала.

Удаљеност пристаништа до бране на Тиси код Новог Бечеја 47 km, а до границе са Мађарском (близина Сегедина) 113 km. На подручју региона постоје и пристаништа на реци Тиси у Сенти.

Телекомуникациона мрежа на територији општине Кикинда заснована је на фиксној и мобилној телекомуникационој мрежи у свим насељеним местима општине, Telenor и VIP имају мобилну мрежу на територији целе општине, а SBB има фиксну мрежу само у Кикинди. Телеком Србија је сва насељена места општине повезао оптичким кабловима и у свим насељеним местима постоје фиксне мреже са мултисервисним приступним чворовима тако да су створени услови за пружање савремених широко појасних телекомуникационих услуга као што су фиксна телефонија, брзи приступ интернету и високо квалитетан ТВ сигнал преко интернет протокола – IPTV.

Од велике је важности да на нивоу општине постоји добра комуникација и координација активности општине и осталих ималаца инфраструктуре како би се благовремено договорили међусобно ускладили активности на реконструкцији постојећих и изградњи нових објеката.

Дистрибуцију електричне енергије на територији општине Кикинда обавља Електродистрибуција Зрењанин, Погон Кикинда. У погледу покривености домаћинстава електричном енергијом у планском периоду непредвиђају се проблеми, осим у појединачним изузетним случајевима.

На територији општине Кикинда системи за водоснабдевање се састоје од централног водоводног система града и одвојених система за водоснабдевање осталих општинских насеља: Мокрин, Сајан, Иђош, Нови Козарци, Банатско Велико Село, Банатска Топола, Башаид, Винцаид и Наково.

Стање у којем се водоводни систем града налази већ дужи период времена, разлог је што се не могу задовољити потребе становништва, ни по количини ни по квалитету испоручене воде. Проблем водоснабдевања града се првенствено односи на неизграђеност система, неадекватан квалитет воде и на прекомерну експлоатацију, ограничених ресурса подземних вода. Постојеће стање карактерише и постојање обимне техничке документације (пројекта, анализа, студија), коју нису пратиле одговарајући радови и мере. Водовод града Кикинде, који је изграђен 1960-тих година и данас функционише по застарелом моделу бунари – хидрофори – мрежа, са дезинфекцијом воде директно на месту водозахвата. Без постројења за припрему воде за пиће, резервоара и црпних станица, систем није у могућности да становништву обезбеди уредну испоруку хигијенски исправне и квалитетне воде.

Канализација отпадних и атмосферских вода на територији општине Кикинда врши се сепаратно. Од свих насеља у општини, само у Кикинди постоји изграђена канализациона мрежа и то у скромном обиму у односу на систем водоснабдевања. Последњих година врши се интензивна градња ове инфраструктуре, али је проценат прикључења на мрежу у односу на могућности уличних колектора још увек релативно мали. У граду Кикинди канализациона мрежа је конципирана тако да може одвести све воде које настају на територији насеља до уређаја за пречишћавање и водопријемника. Дужина канализационе мреже износи око 80 км, а планира се да у наредном периоду Град буде комплетно покривен канализационом мрежом.

Пречистач отпадних вода у Кикинди, у саставу Јавног предузећа за комуналну инфраструктуру и услуге Кикинда захтева реконструкцију, јер квалитет пречишћене воде коју он испушта не задовољава критеријуме у складу са Законом о водама. Годишње се пречисти око 858.000 м³ воде. У Кикинди су забележени и случајеви мешања канализације атмосферских и отпадних вода, што је веома непожељно у погледу ефикасности постројења за пречишћавање отпадних водау условима краткотрајних великих осцилацијама протока.

3. Показатељи развоја пољопривреде

3.1 Пољопривредно земљиште

Општина Кикинда располаже са 71.095 ха пољопривредног земљишта које заузима 94% територије Општине. На овом земљишту могуће је са веома великим успехом организовати све видове пољопривредне производње, те је потребно штитити мерама и активностима којима се трајно обезбеђују природне функције земљишта. Такође, општина Кикинда је једна од првих која је урадила испитивање плодности целокупног државног земљишта које се издаје у закуп.

Републички Геодетски Завод је извршио поделу пољопривредног земљишта на територији општине Кикинда према класама и културама, те је највише пољопривредног земљишта II класе - 22.984,60 ха и III класе - 21.415,83 ха.

У табели 4. дати су подаци о структури коришћења пољопривредног земљишта на територији Града Кикинда где се јасно може уочити апсолутна доминација у производњи ратарских култура.

Табела 4.: Приказ структуре коришћења пољопривредног земљишта на територији Града Кикинда

Општина	Пољ. површина (ха)	Оранице и баште					Воћњаци	Виногради	Ливаде и пашњаци
		Укупно	жито	Инд. биље	Повртно биље	Крмно биље			
Кикинда	73.627	60.076	39.157	15.558	143	2.898	283	51	4.338

Извор: РЗС

Општина Кикинда поседује 16.464 ха државног пољопривредног земљишта. Међутим од ове површине за пољопривредну обраду погодна је око 12.261 ха. Површина од 7.356,20 ха пољопривредног земљишта у државној својини није обухваћена закупом или давањем накоришћења без накнаде с обзиром да ове површине представљају шуме и шумско земљиште, природно и вештачки створене неплодне површине, а највише их је у Кикинди (34,77% одукупно некоришћених површина) и Мокрину (30,15% од укупно некоришћених површина). Удео пољопривредног становништва у Општини је низак упркос томе што је територија општине већим делом и пољопривредно подручје. Проблем малог процента пољопривредног становништва у укупном становништву огледа се кроз чињеницу да је мали број становника који се баве пољопривредом спреман на коришћење иновација и нових технологија у пољопривредној производњи. Из ових разлога за пољопривредну производњу у општини Кикинда би се најпре могло рећи да је традиционална. Како се одређени број становништва бави пољопривредом као секундарном делатношћу, поред традиционалног начина обраде земље, приступа се гајењу оних култура које не захтевају велика улагања и значајније третирање земљишта. Међутим, наглим падом индустријских гиганата, смањеном могућности запошљавања и ниском инвестиционом активношћу, становници општине Кикинде се у последњих неколико година све више окрећу пољопривреди. Земљорадничке задруге представљају потенцијал за оживљавање пољопривреде, рурални и локални економски развој и омогућавају смањење миграција из сеоских подручја.

3.2 Вишегодишњи засади

Град Кикинда располаже са малим површинама под вишегодишњим засадама. Најзаступљенија воћна врста је шљива која покрива површину од 95 хектара, док се на друго мместу налазе засади јабуке са површином од 63 хектара. Остале воћне врсте су мање заступљене од који међу значајнијим врстама има засада кајсије, крушке итд (Табела 5.)

Табела 5.: Структура воћарства у општини Кикинда

Биљна врста	Површина
Јабука	63
Крушка	25
Ораси	7
Шљива	95
Бресква	11
Кајсија	38
Лешници	186

Вишња	12
Остало	16
УКУПНО:	453

Извор: РЗС

3.3 Сточни фонд

Поред ратарства као доминатног облика пољопривредне производње, у одређеној мери је заступљено и сточарство, али далеко испод потенцијала које Општина има у овој области. У оквиру сточарства, доминантно је млечно говедарство, а остали облици производње су заступљени у мањој мери. Један од основних разлога налази се у чињеници да у Општини непостоји кланица која би била заинтересована за подстицање производње меса, док у делу млечног говедарства, присутни су са откупним местима велика привредна друштва као што су Имлек, Млекара Суботица и Сомболед. Уз неколико неупоредиво мањих, али са тенденцијом раста, мини млекаре које послују на територији општине Кикинда је млекара „ Кикинда“ д.о.о., Мокрин млек и млекара Раичковић из Руског Села који поред производње на својој фарми обезбеђује млеко од малих произвођача.

Табела 6.: Бројно стање стоке у општини Кикинда

Категорија	Број
Говеда	10.210
Краве и стеоне јунице	4.261
Свиње	68.545
Крмаче и супрасне назимице	5.195
Овце	5.126
Козе	1000
Приплодне овце	3.308
Живина	123.364

Извор: РЗС

3.4 Механизација, опрема и објекти

Табела 7.: Трактори и комбајни на територији Града Кикинда

Регион Област Град – општина	Једносовински трактори				Двосовински трактори				Комбајни			
	ПГ	властити		кори шћен и у 2011/ 2012	ПГ	властити		кориш ћени у 2011/ 2012	ПГ	властити		кори шћен и у 2011/ 2012
		укупно	старији од 10 година			укупно	стариј и од 10 година			укуп но	старији од 10 година	
Кикинда	514	533	514	464	2.174	3.302	2.870	3.201	297	359	317	343

Извор: РЗС

Табела 8.: Прикључне машине на територији Града Кикинда

Регион Област Град – општина	Берачи кукуру за	Плугов и	Тањир аче	Дрља че	Сетво- спрема чи	Рото- фрезе	Растурач и минералн ог ђубрива	Растур ачи стајња ка	Сејал и-це	Прск а- лице	Прик о- лице	Коси ли-це
Кикинда	515	2.78 9	950	1.2 77	1.35 1	85	1.215	132	1.3 82	1.5 02	2.7 74	700

Извор: РЗС

3.5 Радна снага

Табела 9.: Структура запослених лица на пољопривредним газдинствима на територији Града Кикинда

Извор: РЗС

Град	Укупно	1-2 лица	3-4	5-6	7 и више лица
Кикинда	4.910	4.162	690	42	16

Табела 10.: Број чланова и стално запослених на газдинствима на територији града Кикинда

Регион Област Град – општина	Чланови газдинства и стално запослени на газдинству			На породичном газдинству			На газдинству правног лица/предузетника		
	укупно	жене	мушкарац и	укупно	жене	мушкарац и	укупно	жене	мушкара ци
Кикинда	9.181	3.349	5.832	8.718	3.271	5.447	463	78	385

Извор: РЗС

3.6 Структура пољопривредних газдинстава

Табела 11.а: Структура пољопривредних газдинстава на територији града Кикинда по величини поседа

Град	Укупно		Без земљиш та	≤1 ha		> 1 – ≤2 ha		> 2 – ≤5 ha		> 5 – ≤10 ha	
	ПГ	На		ПГ	ha	ПГ	ha	ПГ АН	ha	ПГ	На
Кикинда	4.910	64.87 6	171	1.366	620	793	1.133	1.102	3.588	675	4.708

Извор: РЗС

Табела 11.б: Структура пољопривредних газдинстава на територији града Кикинда по величини поседа

Град	> 10 – ≤20 ha		> 20 – ≤30 ha		> 30 – ≤50 ha		> 50 – ≤100 ha		>100 ha		Просечно КПЗ по газдинству
	ПГ	На	ПГ	ha	ПГ	ha	ПГ АН	ha	ПГ	ha	
Кикинда	4.910	64.87 6	1.366	620	793	1.133	1.102	3.588	675	4.708	13,21

Извор: РЗС

3.7 Производња пољопривредних производа

Ратарска производња је заступљена на око 60.000 ha, повртарство на око 143 ha, воћарство на 283 ha, виноградарство на 51 ha, а остало биље (ароматично, лековито) на 82,83 ha.

3.8 Земљорадничке задруге и удружења пољопривредник

На подручју Града Кикинде активне су само две задруге и то једна у граду и једна у Руском селу. Глобални проблеми са којима се суочавају земљорадничке задруге су: неадекватна законска регулатива, нерешено питање задружне имовине, мали обртни капитал и немогућност аплицирања за кредитна средства, непознавање основних задружних начела, лоши капацитети управљања у задругама и др.

На подручју Града Кикинде егзистирају Удружење ратара-Кикинда, Удружење повртар „Банатска ленија“, Удружење сточара-Кикинда, Удружење пољопривредника Аграриа, Удружења пчелара (постоји девет удружења; два у граду и седам у селима).

Табела 12.: Структура ратарске производње у општини Кикинда (ha)

Биљна врста	Површина
Пшеница	13.565
Лечам	927
Овас	115
Раж	6
Кукуруз	24.278
Соја	1.479

Сунцокрет	13.855
Уљана репица	118
Шећерна репа	1.931
Луцерка	2.359
Детелина	49
Уљана репица	118
Дуван	19
Ост. крмно биље	3
УКУПНО:	58.822

Извор: РЗС

Табела 13.: Структура повртарске производње у општини Кикинда (ha)

Биљна врста	Површина(ха)
Лук	13
Грашак	47
Краставац	5
Паприка	14
Парадајз	14
Кромпир	73
Купусњаче	15
Карфиол	3
Грашак	47
Затворени простор	6
УКУПНО:	226

Извор: РЗС

3.9 Трансфер знања и информација

На територији града Кикинда присутна је пољопривредна саветодавна служба која пружа подршку пољопривредним произвођачима. У оквиру службе је ангажовано 15 радника и то 10 дипломираних инжењера и 5 техничара који су ангажовани у три јединице:

1. Служба за лабораторијска испитивања
2. Пољопривредна саветодавна служба
3. Служба контроле и производно услужне делатности

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза(уРСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Регреси	100.1.	800.000	/	90%	30.000	/
	УКУПНО		800.000				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза(уРСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Кредитна подршка	100.2.	2.500.000	/	100%	/	/
	УКУПНО		2.500.000				

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза(уРСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	8.300.000		80% 100%	50.000 30.000 20.000	/
2.	Управљање ризицима	104	2.000.000	/	30%	25.000	/
3.	Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и	304	3.400.000	/	100%	300.000	/

	производа са ознаком географског порекла на газдинствима						
	УКУПНО		13.700.000				

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза(уРСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	1.000.000	/	100%	50.000	/
	УКУПНО		1.000.000				

Табела 5. Врсте мера које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и у оквиру посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза(уРСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Рефундација за трошкове нешкодљивог уклањања угинулих животиња	601	2.000.000	/	90%	/	/
	УКУПНО		2.000.000				

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	20.000.000
Планирана средства за директна плаћања	800.000
Планирана средства за кредитну подршку	2.500.000
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	13.700.000
Планирана средства за посебне подстицаје	1.000.000

Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	2.000.000
Пренете обавезе	/

❖ Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике

Циљ је подршка мањим пољопривредним произвођачима да индивидуалним напорима повећају своју конкурентност или кроз Удруживње. Увидом у Извештај о спроведеним мерама за 2017.годину, којим је подржано 354, како физичких лица (ПП) тако и Удружења, потврђује се процена да су мала и средња пољопривредна газдинстава, циљна група коју Град Кикинда треба да подржи и у наредном периоду. Спровођењем мера подршке у 2017.години створени су услови да се поред постојећих уведу и нове мере за 2018.годину. Удруживање је значајно подстакнуто кроз мере Града Кикинде како би се обухватио што шири број пољопривредних произвођача. Применом мера, тежи се повећању конкурентности пољопривредних произвођача са територије града Кикинда.

❖ Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

Информисање корисника вршиће се кроз локалне медије, интернет презентацију, пољопривредну стручну службу, месне заједнице и директним контактом са пољопривредницима. Реализацијом програма за 2017.годину прикупљено је довољно података за темеље базе података пољопривредника са територије општине Кикинда те се стварају услови за обавештавање путем СМС порука. У мерама Кредитне подршке и Управљању ризицима значајну улогу имаће и саме банке, али и осигуравајуће куће које су укључене у програм реализације мера.

❖ Мониторинг и евалуација

Мониторинг и евалуација ће се спроводити од стране градске управе у делу који се бави питањима пољопривреде. Контролу спровођења мера пратиће Комисија за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за град Кикинду за 2018.годину. Након реализације програма, Извештај о спроведеним мерама као и предлог корективних мера, ЈЛС доставиће надлежном Министарству.

II ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

1. Назив и шифра мере: Регреси 100.1

1.1. Образложење

У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), јединице локалне самоуправе могу да утрђују мере које се односе на директна плаћања – регресе за репродуктивни материјал и то за вештачко осемењавање.

Правци развоја сточарске производње морају се заснивати на освајању нових тржишта, примени стандарда за објекте за држање животиња, стандарда квалитета производа и поштовање процедура у производњи и пласману. Концентрација производње основни је предуслов за обезбеђење обима, континуитета и квалитета производа. Преоријентација производног усмерења говедарства, увођењем товних раса и система "крава - теле", изузетно је важна за просторе на којима су велике необрађене пољопривредне површине и која су ретко насељена. Побољшање генетике у сточарству и исхране основни је предуслов за повећање продуктивности, обима квалитета и конкурентности. У том смислу, биће подржане следеће активности: субвенционисање осемењавања јуница.

1.2. Циљеви мере:

Спровођењем ове мере позитивно се утиче на економски и социјални развој руралне политике;

- Обезбеђивање услова за уравнотежен развој говедарства,
- Унапређење генетског потенцијала сточара са територије града Кикинде;
- Подизање конкурентности производње и стварање тржишно одрживог произвођача;

- Подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање и стабилност доходака пољопривредних газдинстава.

1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду:

1.4. Крајњи корисници:

- Регистрована пољопривредна газдинства-физичка лица

1.5. Економска одрживост: Израда бизнис плана није неопходна

1.6. Општи критеријуми за кориснике:

Подносиоци захтев треба да имају регистровано пољопривредно уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом и да су са територије града Кикинде.

1.7. Специфични критеријуми:

При реализацији ове мере корисник је у обавези да испуни опште критеријуме, као и да није користио подстицаје за исту сврху од стране АПВ и/или Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије.

1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

1.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се неће примењивати при реализацији ове мере. Захтеви се одобравају по редоследу пријема захтева са потребном документацијом до утрошка средстава предвиђених за поменућу меру.

1.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи мере Регреса за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) је:

- Вештачко осемењавање за максимално 20 грла стоке по кориснику, у максималном износу до 30.000 динара, рефундацијом 90% од укупног износа без ПДВ-а.

1.11. Индикатори показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број осемењених грла стоке

1.12. Административна процедура

Мера ће бити спроведена од стране јединице локалне саоправе и Комисије за реализацију програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја на следећи начин:

- објављивање Јавног позива за подношење захтева за регрес на основу утврђених критеријума;
- право на подношење захтева за регрес за вештачко осемењавање имају носиоци пољопривредних газдинстава који су осемењавање вршили у периоду од 01.12.2017.- 01.12.2018.године, а до утрошка средстава, најкасније до 1.12.2018.године.
- уз захтев се прилаже: картон за вештачко осемењавање (признаница) о извршеном плаћању за вештачко осемењавање, извод из регистра пољопривредних газдинстава о сточном фонду (говеда) који издаје Управа за трезор, фотокопија пасоша за осемењено грло.
- Потврда (уверење) да је корисник подстицајних средстава измирио све своје доспеле пореске обавезе према граду Кикинди.
- Фотокопија наменског рачуна подносиоца захтева.

Након разматрања захтева, прихватљиви захтеви биће проверени од стране Комисије за реализацију програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Кикинде за

2018.годину. Средства се одобравају корисницима који ипуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних захтева до утрошка расположивих средстава.

2. Назив и шифра мере: Кредитна подршка 100.2

2.1. Образложење

Коришћење кредитних средстава за сваког пољопривредника је исплативији начин заснивања своје производње у поређењу са задуживањем у облику паритета (робна размена). На овај начин, обезбеђује се далеко већа аутономија пољопривредника који може да уговара боље услове заснивања производње, те самостално одлучује шта ће купити, од ког добављача и сл. Са друге стране, данашњи услови пословања у банкарском сектору, бележе тенденцију снижавања каматних стопа, док је присутна тенденција раста накнада које прате одобравање кредитних средстава. У том смислу, субвенционисањем накнада које прате одобравање кредита, исти ће постати доступнији пољопривредним произвођачима. Значај овакве мере препознат је у оквиру Стратегије пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2020; приоритетно подручје 2.-Финансирање пољопривреде и руралног развоја и управљање ризицима.

2.2. Циљеви мере

Повећање конкурентности и независности пољопривредног произвођача кроз обезбеђивање јефтинијих извора финансирања производње у циљу повећања профитабилности газдинства.

2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду:

Подстицање кредитне подршке препознато је у Националном програму за пољопривреду за период од 2018-2020 године Републике Србије глава II тачка 1.2.7 .

2.4. Крајњи корисници:

Регистрована пољопривредна газдинства-физичка лица са територије града Кикинде.

2.5. Економска одрживост

Не захтева се израда бизнис плана

2.6. Општи критеријуми за кориснике;

- регистрована пољопривредна газдинства-физичка лица са територије града Кикинда
- да имају пребивалиште на територију града Кикинде

2.7. Специфични критеријуми:

При реализацији ове мере корисник је у обавези да испуни опште критеријуме.

2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.2.2	Остали облици кредитне подршке

2.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције ће бити редослед подношења захтева до утрошка предвиђених средстава до 01.12.2018.године.

2.10. Интензитет помоћи

- 100% трошкова накнаде везаних за одобравање кредита за обртна средства за кредите од 100.000 до 500.000 динара.

2.11. Индикатори показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1.	Број РПГ који су користили меру кредитне подршке ЈЛС
2.	Обим пласираних кредитних средстава подстакнутих овом мером

2.11. Административна процедура

Град Кикинда ће објавити јавни позив свим банкама које послују на територији града које ће доставити услове кредитирања пољопривредника за обртна средства. Комисија ће утврдити критеријуме одабира најповољније банке уважавајући кредитне услове (каматна стопа, висина пратећих накнада). Након избора најповољније Банке, пољопривредни произвођачи ће моћи да користе ову меру до утрошка средства предвиђених буџетом по редоследу подношења захтева а најкасније до 01.12.2018.године.

Одабрана пословна банка је дужна да препотписивања уговора (односно одобравања кредита) са пољопривредником, прибави сагласност града Кикинде у погледу намене кредита потенцијалног корисника. Пословна банка склапа уговор са корисником за кога је предходно прибавила сагласност града Кикинде и исплаћује новац на рачун корисника подстицаја.

Банка доставља граду Кикинди Захтев за одобрење субвенционисане накнаде за све одобрене захтеве. Захтев мора садржати списак корисника којима су кредити одобрени и износ накнаде по сваком одобреном кредиту. Краткорочни кредити се одобравају на период од једне године (12 месеци). Краткорочни кредити са накнадом која се субвенционисано одобраваће се за реализацију текућих сезонских активности у пољопривредној производњи према датим критеријумима.

3. Назив и шифра мере: Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава 101.

3.1. Образложење

Сектор месо

Правици развоја сточарске производње морају се заснивати на освајању нових тржишта, примени стандарда за објекте за држање животиња, стандарда квалитета производа и поштовање процедура у производњи и пласману. Концентрација производње основни је предуслов за обезбеђење обима, континуитета и квалитета производа. Побољшање генетике и исхране у сточарству основни је предуслов за повећање продуктивности, обима, квалитета и конкурентности. У том смислу биће подржана мера 101.2.1 Набавка квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса.

Сектор воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће

Набавка опреме у директној је повезаности са повећањем конкурентности пољопривредних произвођача. У том смислу биће подржана мера 101.4.1 Подизање нових или обнављање постојећих (кречење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе и мера 101.4.28. Машине, уређаји и опрема за наводњавање. Овим мерама подстиче се повећање конкурентности у области повртарства и воћарства. Инвестиције су намењене како индивидуалним пољопривредним газдинствима тако и удружењима.

Сектор пчеларство

Последњих година присутан је тренд раста броја кошница на територији општине Кикинда и ангажовања младих људи у сектору пчеларства (како из села тако и из града), што је условљено високим нивоом незапослености и релативно ниским почетним улагањем за бављење пчеларством, али и порастом цене меда на тржишту и постојање откупа производа. Мера 101.6.1 Набавка нових пчелињих друштава биће спроведена преко Удружења пчелара, која ће омогућити својим новим члановима да започну сопствену производњу. Удружење ће бити у обавези да врши и менторство новим корисницима.

3.2. Циљеви мере

Општи циљеви

Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава, повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње, унапређење техничко-технолошке опремљености, одрживо управљање ресурсима и заштита животне средине, раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта.

Специфични циљеви по секторима

Сектор- Месо

Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње меса на малим и средњим газдинствима (говеда, овце, козе и крмаче/прасад); Унапређење квалитета меса говеда (систем крава-теле), коза, оваца и прасади у складу са националним ветеринарским стандардима, достизање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине и побољшање квалитета производње кроз инвестиције у опрему и објекте. Применом мере остварује се подршка локалне самоуправе пољопривредним газдинствима и у циљу повећања сточног фонда у овчарству и козарству на територији града Кикинде уз

истовремено очување и унапређење расног састава. Такође, набавком опреме за живинарство и подстицањем нове врсте “Банатски голошијан” подстиче се одржање и побољшање услова за ову врсту сточарства.

Сектор - Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће

Повећање површина у заштићеном и на отвореном простору; унапређење стања специјализоване механизације на газдинству, повећање површина под интензивним засадима, повећање наводњаваних површина системом кап по кап.

Сектор-Пчеларство

Повећање броја младих пчелара, побољшање продуктивности, унапређење техничко-технолошке опремљености, раст конкурентности на тржишту.

3.3. Веза са мерама Националног програма за пољопривреду Републике Србије

Мере су препознате у Националном програму за пољопривреду за период од 2018-2020.године, глава II тачка 1.2.2.

3.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници су физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава, правна лица регистрована у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју (укључујући предузетнике), са седиштем на територији Града Кикинде и Удружења.

3.5. Економска одрживост

Није потребна

3.6. Општи критеријуми за кориснике

- да корисник има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом и са пребивалиштем и производњом на територији града Кикинде;
- за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- да наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно приплодних јуница, оваца и коза.
- уколико је корисник правно лице или предузетник, мора бити у активном статусу и уписан у регистар привредних субјеката,
- добављач и подносилац захтева не представљају повезана лица при чему се повезаним лицима, у смислу овог Програма, сматрају: носилац и чланови породичног пољопривредног газдинства, супружници, ванбрачни партнери, крвни сродници у правој линији, крвни сродници у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, сродници по тазбини до другог степена сродства, усвојилац и усвојеник, лица између којих је извршен пренос управљачких права и лица која су повезана у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица.

3.7. Специфични критеријуми

Сектор - Месо

Инвестиција 101.2.1 Набавка квалитетних говеда,оваца,коза и свиња товних раса

Газдинство мора да поседује адекватни објекат за држање квалитетних приплодних оваца и коза (овнова, јарчева) а да по набавци расних овнова и јарчева достави доказ о раси грла као и да на крају инвестиције поседује у свом власништву, односно у власништву РПП-а 10-300 квалитетних приплодних грла оваца/коза (овнова/јарчева).

У области живинарства, прихватљиви корисници, за мере набавке машина и опреме за напајање и храњење живине, опреме за грејање живинарника и јаја, су регистрована пољопривредна газдинства и Удружења која су регистрована за подршку пољопривредним произвођачима.

Сектор - Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће

Пољопривредно газдинство мора да има мање од 2 ха јагодичастог воћа и хмеља; односно мање од 5 ха другог воћа, односно 0,1- 50 ха цвећа, односно 0,2-100 ха винове лозе.

У случају подизања нових или обнављања постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака и винове лозе, имају, на крају инвестиције: 0,1-50 ха јагодистих врста воћака и хмеља, 0,3-100 ха другог воћа, 0,2-100 ха винове лозе и мање од 0,5 ха пластеника или мање од 3 ха производње поврћа на отвореном простору.

Инвестиција 101.4.1 Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе)

Прихватљиви корисници су регистрована пољопривредна газдинства – физичка лица и Удружења и Задруге које су регистроване за подршку пољопривредним произвођачима, са активним статусом а да су са територије града Кикинде.

Прихватљива су пољопривредна газдинства која имају од 0,2-100ха винове лозе.

Инвестиција 101.4.28. Машине, уређаји и опрема за наводњавање

Прихватљиви корисници су регистрована пољопривредна газдинства – физичка лица и Удружења и Задруге које су регистроване за подршку пољопривредним произвођачима, са активним статусом а да су са територије града Кикинде.

Право првенства имају корисници који у току 2017. године нису користили подстицаје по истом основу.

Сектор - Пчеларство

Инвестиција 101.6.1. Набавка нових пчелињих друштава

Прихватљиви корисници су активна пчеларска удружења са територије града Кикинде.
У сектору пчеларства прихватљиви корисници треба да имају 5-500 кошница.

3.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Сектор	Шифра инвестиције	Назив инвестиције	Износ
Месо	101.2.1.	Набавка квалитетних приплодних грла говеда,оваца,коза и свиња које се користе за производњу меса	500.000

Воће, грожђе, поврће (укључујући и печурке) и цвеће	101.4.1.	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе)	300.000
	101.4.28.	Машине, уређаји и опрема за наводњавање	5.500.000
Пчеларство	101.6.1.	Набавка нових пчелињих друштава	2.000.000

3.9. Критеријуми селекције

Захтеви се одобравају по времену и редоследу подношења комплетне потребне документације до утрошка предвиђених средстава за инвестицију. Некомплетни захтеви неће бити разматрани.

3.10. Интензитет помоћи

Сектор Месо:

Инвестиција 101.2.1.

- 80% за набавку овнова и јарчева а не више од 50.000 по грлу
- 100% за набавку за живинарство

Сектор воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће:

Инвестиција 101.3.3

- Изградња експлоатационих бунара и набавка опреме за системе за наводњавање (кап по кап) - 80%, а максимално, 30.000 динара по кориснику за бунар до 30м (фи 50), односно опрему за наводњавање (кап по кап).

Сектор Пчеларство:

Инвестиција 101.6.1.

- Набавка нових пчелињих друштава; 100%, а максимално 30.000 динара по кориснику.

3.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број новонабављених грла
2.	Број РППГ који су избушили бунаре
3.	Број РППГ који су набавили систем кап по кап
5.	Број регистрованих нових пчелара

3.12. Административна процедура

Мере ће бити спроведене од стране ЈЛС, а на основу Јавних позива који расписује Градоначелник. Пријава - захтев, подноси се Комисији за реализацију програма за спровођење мера подршке пољопривредној политици и политике руралног развоја за 2018.годину (у даљњем тексту: Комисија), подношењем захтева у Услужном центру градске управе, са назнаком назива мере за коју се пријављују на конкурс за доделу дела средстава из Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Кикинде у 2018. години. Комплетна конкурсна документација се доставља у једној затвореној коверти за правна лица или уз прописани образац за пријаву за физичка лица. Пријаве се предају у услужни центар градске управе Града Кикинде или поштом на адресу: Град Кикинда, Трг српских добровољаца број 12,23300 Кикинда. Благовременом доставом сматра се препоручена пошиљка предата пошти најкасније до истека последњег дана утврђеног рока за предају конкурсне документације (печат поште), без обзира на датум приспећа.

Достављени захтеви ће бити размотрени и проверени од стране Комисије за реализацију програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Кикинде у 2018. години, у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости инвестиције. Комисија ће захтеве обрађивати по систему прво пристиглих захтева и до утрошка средстава предвиђених за меру.

На основу записника и предлога Комисије, са корисницима се склапа уговор о реализацији програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Кикинде у 2018. години из буџета града Кикинде.

Сви они са којима град има лоше искуство услед не испуњавања уговорених обавеза или услед домаћинског понашања према инвестицији, из претходног периода, **немају право** остваривања финансијске подршке. Сва правна и физичка лица за које Комисија утврди да нису адекватно искористили добијена средства из буџета града Кикинде, биће у обавези да добијена средства са затезном каматом врате буџету града Кикинде, или су пре истека предвиђеног рока отуђила опрему/механизацију/инвестицију која је била предмет субвенционисања биће им ускраћено право конкурисања за субвенције града Кикинде у текућој години.

4. Назив и шифра мере: 104 Управљање ризицима

4.1. Образложење:

Град као елементарна непогода представља једну од највећих опасности по пољопривредну производњу. Са друге стране константан недостатак финансијских средстава за заштиту од града кроз систем противградне заштите Министарства унутрашњих послова, намеће потребу да се против негативних последица града дефинишу алтернативне мере. У 2016.години, око 3.000 хектара пољопривредних површина било је захваћено градом величине ораха чиме је начињена ненадокнадива штета пољопривредним произвођачима. У том смислу, подстицање пољопривредних произвођача да осигуравају своје усеве, представља нужну меру. Значај овакве мере препознат је у оквиру Стратегије пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024; приоритетно подручје -Финансирање пољопривреде и руралног развоја и управљање ризицима.

4.2. Циљеви мере

Успостављање система надокнаде штете од града кроз форму осигурања усева.

4.3. Веза мере са Националним програмима за рурални развој и пољопривреду Републике Србије (НППР):

4.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници ове мере су регистрована пољопривредна газдинства – физичка лица и Удружења са активним статусом а да су са територије Града Кикинде.

4.5. Економска одрживост

Не захтева се израда бизнис плана

4.6. Општи критеријуми за кориснике

Потребно је да корисник има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом и са пребивалиштем и производњом на територији Града Кикинде.

4.7. Специфични критеријуми

Нема специфичних критеријума

4.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.3	Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња

4.9. Критеријуми селекције

Захтеви се одобравају по времену и редоследу подношења, најкасније до 01.12.2018године. или до утрошка предвиђених средстава за предметну инвестицију. Некомплетни захтеви неће бити разматрани.

4.10. Интензитет помоћи

- Интензитет помоћи износи 30% од износа премије осигурања а максимално 25.000 динара по захтеву (без ПДВ-а)

Редни број	Назив показатеља
1.	Број РПГ који користе меру
2.	Вредност уговорене премије осигурања
3.	Површине земљишта осигуране од града

4.11. Административна процедура

Потенцијални корисници попуњавају захтев који могу преузети у услужном центру града Кикинде, уз који прилажу копију полисе осигурања, потврду о уплати премије, копију личне карте и број рачуна пољопривредног газдинства. Након разматрања и провере пристигле документације од стране Комисије за спровођење годишњег програма пољопривредне политике и политике руралног развоја, Начелник градске управе доноси Решење о спровођењу ове мере а даљу процедуру исплате спроводи Секретаријат за финансије градске управе града Кикинде.

5. Назив и шифра мере: 304 Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима

5.1.Образложење

Прерада воћа, грожђа, поврћа (укључујући печурке) и цвећа:

На основу спроведених мера по Програму подршке за спровођење мера пољопривредне политике и политике руралног развоја за 2017.годину логичан след је да се регистрованим пољопривредним газдинствима, која су у протеклој години користила подстицаје за системе за наводњавање, омогући напредак у смислу набавке опреме за прераду воћа, поврћа и грожђа. Ова мера подразумева и објекте за прераду, паковање и складиштење на пољопривредном газдинству, као и сву припадајућу унутрашњу и спољну инфраструктуру намењену преради производа.

5.2.Циљеви мере

Општи циљеви

Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава, повећање производње, побољшање продуктивности квалитета производа, смањење трошкова производње, унапређење техничко-технолошке опремљености, одрживо управљање ресурсима и заштита животне средине, раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта.

Специфични циљеви по секторима

Сектор - Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће

Подизање конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду воћа, поврћа и грожђа.

Сектор пчеларство

Побољшање продуктивности, унапређење техничко-технолошке опремљености, раст конкурентности на тржишту.

5.3. Веза са мерама Националног програма за пољопривреду Републике Србије

Мере су препознате у Националном програму за пољопривреду за период од 2018-2020.

5.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници су физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава, правна лица регистрована у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју (укључујући предузетнике), са седиштем на територији Града Кикинде и Удружења.

5.5. Економска одрживост

Није потребна

5.6. Општи критеријуми за кориснике

- да корисник има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом и са пребивалиштем и производњом на територији града Кикинде;
- за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- да наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно приплодних јуница, оваца и коза.
- уколико је корисник правно лице или предузетник, мора бити у активном статусу и уписан у регистар привредних субјеката,
- добављач и подносилац захтева не представљају повезана лица при чему се повезаним лицима, у смислу овог Програма, сматрају: носилац и чланови породичног пољопривредног газдинства, супружници, ванбрачни партнери, крвни сродници у правој линији, крвни сродници у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, сродници по тазбини до другог степена сродства, усвојилац и усвојеник, лица између којих је извршен пренос управљачких права и лица која су повезана у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица.

5.7. Специфични критеријуми

Сектор - Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће

Подносиоци захтева / корисници морају испуњавати опште критеријуме.

Сектор пчеларство

Подносиоци захтева / корисници морају испуњавати опште критеријуме.

5.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Сектор	Шифра инвестиције	Назив инвестиције	Износ
Воће, грожђе, поврће (укључујући и печурке) и цвеће	304.5.3.1.	Набавка опреме и уређаја за сушење воћа, поврћа и грожђа, као и њихових производа	1.000.000
	304.5.3.2	Набавка опреме и уређаја за замрзавање воћа и поврћа, као и њихових производа	1.000.000
	304.5.3.4	Набавка опреме за пријем воћа, поврћа и грожђа, као и прераду, пуњење и паковање њихових производа	1.000.000
Пчеларство	304.5.6.2	Набавка опреме и уређаја за паковање и складиштење пчелињих производа	400.000

5.9. Критеријуми селекције

Захтеви се одобравају по времену и редоследу подношења комплетне потребне документације до утрошка предвиђених средстава за инвестицију. Некомплетни захтеви неће бити разматрани.

5.10. Интензитет помоћи

Сектор воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће:

Инвестиција 304.5.3.1

- Набавка опреме и уређаја за сушење воћа, поврћа и грожђа, као и њихових производа, 100% амаксимално до 300.000 динара по кориснику.

Инвестиција 304.5.3.2

- Набавка опреме и уређаја за замрзавање воћа и поврћа, као и њихових производа, 100% а максимално 300.000 динара по кориснику.

Инвестиција 304.5.3.4

- Набавка опреме за пријем воћа, поврћа и грожђа, као и прераду, пуњење и паковање њихових производа, 100% а максимално 300.000 по кориснику.

- Набавка опреме и уређаја за паковање и складиштење пчелињих производа, 100% а максимално 400.000 динара.

5.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број набављене опреме и уређаја за сушење воћа, поврћа и грожђа, као и њихових производа
2.	Број опреме и уређаја за замрзавање воћа и поврћа, као и њихових производа
3.	Број опреме за пријем воћа, поврћа и грожђа, као и прераду, пуњење и паковање њихових производа
5.	Број опреме и уређаја за паковање и складиштење пчелињих производа

5.12. Административна процедура

Мере ће бити спроведене од стране ЈЛС, а на основу Јавних позива који расписује Градоначелник. Пријава - захтев, подноси се Комисији за реализацију програма за спровођење мера подршке пољопривредној политици и политике руралног развоја за 2018.годину (у даљњем тексту: Комисија), подношењем захтева у Услужном центру градске управе, са знаком назива мере за коју се пријављују на конкурс за доделу дела средстава из Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Кикинде у 2018. години. Комплетна конкурсна документација се доставља у једној затвореној коверти за правна лица или уз прописани образац за пријаву за физичка лица. Пријаве се предају у услужни центар градске управе Града Кикинде или поштом на адресу: Град Кикинда, Трг српских добровољаца број 12,23300 Кикинда. Благовременом доставом сматра се препоручена пошиљка предата пошти најкасније до истека последњег дана утврђеног рока за предају конкурсне документације (печат поште), без обзира на датум приспећа.

Достављени захтеви ће бити размотрени и проверени од стране Комисије за реализацију програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Кикинде у 2018. години, у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости инвестиције. Комисија ће захтеве обрађивати по систему прво пристиглих захтева и до утрошка средстава предвиђених за меру.

На основу записника и предлога Комисије, са корисницима се склапа уговор о реализацији програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Кикинде у 2018. години из буџета града Кикинде.

Сви они са којима град има лоше искуство услед не испуњавања уговорених обавеза или услед домаћинског понашања према инвестицији, из претходног периода, **немају право** остваривања финансијске подршке. Сва правна и физичка лица за које Комисија утврди да нису адекватно искористили добијена средства из буџета града Кикинде, биће у обавези да добијена средства са затезном каматом врате буџету града Кикинде, или су пре истека предвиђеног рока отуђила опрему/механизацију/инвестицију која је била предмет субвенционисања биће им ускраћено право конкурсања за субвенције града Кикинде у текућој години.

6. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

6.1. Образложење

Регистрована пољопривредна газдинстава, Удружења пољопривредника и остала удружења имају потребу за промоцијом својих делатности и производа. Како би процес спровођења мера подршке био заокружен, потребно је уврстити и овакав вид подршке, кроз промоцију активности.

6.2. Циљеви мере

Општи циљеви мере

Специфични циљеви

Нема специфичних циљева у оквиру ове мере.

6.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду:

Национални програм за пољопривреду и рурални развој 2018-2020

6.4. Крајњи корисници: Удружења са територије кикиндске општине.

6.5. Економска одрживост: Израда бизнис плана није неопходна

6.6. Општи критеријуми за кориснике:

Регистрована пољопривредна газдинства-физичка лица и удружења са РПП, са територије града Кикинда која по својим годишњим плановима спроводе активности везане за традиционалне манифестације.

6.7. Специфични критеријуми:

Нема специфичних критеријума за спровођење ове мере.

6.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања

6.9. Критеријуми селекције:

Нема критеријума селекције

6.10. Интензитет помоћи:

- 100% а максимално 50.000 динара по Удружењу, до утрошка средстава а најкасније до 01.12.2018.године.

6.11. Индикатори показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1.	Број подржаних сајмова, изложби, студијских путовања
2.	Број одржаних манифестација

6.12. Административна процедура

Мере ће бити спроведене од стране ЈЛС, а на основу Јавних позива који расписује Градоначелник. Пријава - захтев, подноси се Комисији за реализацију програма за спровођење мера подршке пољопривредној политици и политике руралног развоја за 2018.годину (у даљњем тексту: Комисија), подношењем захтева у Услужном центру градске управе, са назнаком назива мере за коју се пријављују на конкурс за доделу дела средстава из Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Кикинде у 2018. години. Комплетна конкурсна документација се доставља у једној затвореној коверти за правна лица или уз прописани образац за пријаву за физичка лица. Пријаве се предају у услужни центар градске управе Града Кикинде или поштом на адресу: Град Кикинда, Трг српских добровољаца број 12,23300 Кикинда. Благовременом доставом сматра се препоручена пошиљка предата пошти најкасније до истека последњег дана утврђеног рока за предају конкурсне документације (печат поште), без обзира на датум приспећа.

Достављени захтеви ће бити размотрени и проверени од стране Комисије за реализацију програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Кикинде у 2018. години, у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости инвестиције. Комисија ће захтеве обрађивати по систему прво пристиглих захтева и до утрошка средстава предвиђених за меру.

На основу записника и предлога Комисије, са корисницима се склапа уговор о реализацији програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Кикинде у 2018. години из буџета града Кикинде.

Сви они са којима град има лоше искуство услед не испуњавања уговорених обавеза или услед домаћинског понашања према инвестицији, из претходног периода, **немају право** остваривања финансијске подршке. Сва правна и физичка лица за које Комисија утврди да нису адекватно искористили добијена средства из буџета града

Кикинде, биће у обавези да добијена средства са затезном каматом врате буџету града Кикинде, или су пре истека предвиђеног рока отуђила опрему/механизацију/инвестицију која је била предмет субвенционисања биће им ускраћено право конкурсања за субвенције града Кикинде у текућој години.

7. Назив и шифра мере: 601 Рефундација за трошкове нешкодљивог уклањања угинулих животиња

7.1. Образложење

Угинуће стокe представља озбиљан здравствени проблем за заједницу те се, због висине трошкова нешкодљивог уклањања животињских лешева, неретко дешава да се стока неадекватно збрињава. Имајући у виду да пољопривредни произвођачи, а посебно сточари, имају финансијских проблема у свом редовном пословању, а и због чињенице да је само угинуће већ представља изузетно висок трошак за произвођача, сврсисходност овакве мере је неупитна. Под животињским лешевима се сматрају угинуле, мртворођене или побачене животиње као и еутаназиране животиње.

7.2. Циљеви мере

Општи циљеви

Очување здравља становништва и снижавање трошкова пољопривредних произвођача.

Специфични циљеви

Нема специфичних циљева у оквиру ове мере.

7.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду:

7.4. Крајњи корисници: Регистрована пољопривредна газдинства-физичка лица и удружења са РПГ.

7.5. Економска одрживост: Израда бизнис плана није неопходна

7.6. Општи критеријуми за кориснике: Регистрована пољопривредна газдинства-физичка лица и удружења са РПГ са територије града Кикинда.

7.7. Специфични критеријуми:

Нема специфичних критеријума за спровођење ове мере.

7.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
601	Рефундација за трошкове нешкодљивог уклањања угинулих животиња

7.9. Критеријуми селекције:

Нема критеријума селекције

7.10. Интензитет помоћи:

- 90% трошкова, без ПДВ-а, надлежне зоохигијенске организације (одлазак до угинуле животиње, утовар, транспорт до хладњаче, претовар са трошком кафилерије).

7.11. Индикатори показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1.	Број нешкодљиво уклоњених лешева животиња

7.12. Административна процедура:

Власници и држаоци животиња дужни су да пријаве угинуће животиње зоохигијенској служби и да се придржавају датих упутстава које служба изда у вези са одлагањем лешева као и да о угинућу животиње обавесте Централну базу. Након констатације угинућа од стране ветеринара, издаје се потврда и или записник о угинућу. Након нешкодљивог уклањања леша животиње, пољопривредни произвођач заједно са захтевом и рачуном зоохигијенске службе обраћа се градској управи која врши рефундацију насталих трошкова. Средства ће се исплаћивати по редоследу подношења захтева до нивоa расположивих средстава. Уз захтев се могу предати сви трошкови угинућа настали у периоду од 01.12.2017.-01.12.2018.године.

III ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор података и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	Војводина	РЗС
Регион	Севернобанатска област	РЗС
Град или општина	Град	РЗС
Површина	783 km ²	РЗС, 2016
Број насеља	10	РЗС, 2016
Број катастарских општина	10	РЗС, 2016
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	0	ПОУРП
Демографски показатељи		
Број становника	56.760	РЗС, 2016
Број домаћинстава	21.681	РЗС, 2016
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	72,5	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/212*100-100)	-11,3	РЗС, 2011
- у руралним подручјима ЈЛС	-14,93	РЗС, 2011
Становништво млађе од 15 година (%)	14,4%	РЗС, 2016
Становништво старије од 65 година (%)	17,2%	РЗС, 2016
Просечна старост	43,25	РЗС, 2016
Индекс старења	142,1	РЗС, 2016
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем	14,8%	РЗС, 2016
Основно образовање (%)	23%	РЗС, 2016
Средње образовање (%)	49,9%	РЗС, 2016
Више и високо образовање (%)	12,1%	РЗС, 2016
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	10,9%	РЗС, 2016
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	равничарски	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	II и III класа(73%)	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска)	умерено-континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	554,6 mm	Интерни
Средња годишња температура (°C)	11,5 °C	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	-	Интерни
Површина под шумом (ha)	240	РЗС
Површина под шумом у укупној површини ЈЛС (%)	0,3%	РЗС
Пошумљавање површина у претходној години (ha)	-	РЗС
Посечена дрвна маса (m ³)	-	РЗС
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава	4.910	РЗС, 2016
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ)	3200	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	99,39%	ПСС
- правна лица и предузетници (%)	0,55%	ПСС
Коришћено пољопривредно земљиште – КПЗ (ha)	64.876	РЗС, 2016
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	-	РЗС
Оранице и баште	60.076 (92,6%)	РЗС, 2016
Воћњаци	261 (0,4%)	
Виногради	51 (0,08%)	
ливаде и пашњаци (ha,%)	4.338 (6,7%)	
Жита, индустријско биље, крмно биље	58.822 (99,1%)	РЗС, 2012
Поврће	226 (0,04%)	

Остало (ha,%)	283 (0,05%)	
Просечна величина поседа КПЗ по газдинству (ha)	13,2%	РЗС, 2012
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	-	Интерно
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања	-	Интерно
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	255	РЗС, 2012
Одводњавана површина КПЗ (ha)		Интерно
Наводњавана површина КПЗ (ha)	1.167	РЗС, 2012
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП (ha)	-	Интерно
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha)	15.332	Интерно
- физичка лица (%)	30%	Интерно
- правна лица (%)	32%	Интерно
Говеда	10.210	РЗС, 2012
Свиње	68.545	
овце и козе	6.640	
живина	123.364	
кошнице (број)	3.811	
Трактори	3.835	РЗС, 2012
Комбајни	359	
Прикључне машине (број)	14.672	
Пољопривредни објекти (број)	18.660	РЗС, 2012
Хладњаче	4	РЗС, 2012
Сушаре	31	
Стакленици и пластеници (број)	199	
Употреба минералног ђубрива	55.128; 3.533	РЗС, 2012
Стајњака, и	3.817; 1.482	
средстава за заштиту биља (ha, број ПП)	56.948; 3.991	
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству	9.181	РЗС, 2012
(на породичном ПП: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	8.718; 463	РЗС, 2012
Годишње радне јединице (број)	3.470	РЗС, 2012
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	17	Интерно
Производња пољопривредних производа		
- биљна производња (t)	79.632	РЗС, 2016
- сточарска производња	7.480 грла 20.056.000 литара млека	РЗС, 2016
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева (km)	304,4	РЗС, 2016
Поште и телефонски претплатници (број)	15; 16.356	РЗС, 2016
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	20.584	РЗС, 2016
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	10.297	РЗС, 2016
Укупне испуштане отпадне воде (хиљ.м ³)	2.079	РЗС, 2016
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м ³)	1.522	РЗС, 2016
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	2	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре	42	РЗС, 2016
Број становника на једног лекара	397	РЗС, 2016
Број корисника социјалне заштите	-	РЗС
Диверзификација руралне економије		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	9.181	РЗС, 2016
Газдинства која обављају друге профитабилне активности (број)	390	РЗС, 2012

Туристи и просечан број ноћења туриста на територији ЈЛС	7.169; 5,02	РЗС, 2016
Трансфер знања и информација		РЗС
Пољопривредна саветодавна служба (да/не)	Да	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	-	ПССС